

Annotatie bij Hof van Justitie van de EU 11 december 2014 (Ryneš / Úřad pro ochranu osobních údajů), *European Human Rights Cases*, 2015-3, nr. 47.

Mr. B. van der Sloot

1. De zaak Ryneš is om drie redenen van belang: het HvJ verheldert de relatie tussen het recht op privacy en het recht op gegevensbescherming, het geeft aan op welke wijze de Richtlijn bescherming persoonsgegevens moet worden geïnterpreteerd en geïmplementeerd en het geeft uitleg over een specifieke bepaling uit de richtlijn, namelijk de exceptie voor de verwerking van persoonsgegevens voor persoonlijke doeleinden. Deze punten zullen hieronder worden besproken en toegelicht.

2. Ten eerste is de vraag hoe het recht op privacy en het gegevensbeschermingsrecht zich tot elkaar verhouden. De klassieke leer was dat het recht op gegevensbescherming een onderdeel en uitwerking is van het recht op privacy, namelijk de informationele privacy. Steeds meer wordt echter aangenomen dat dit twee onderscheiden rechten zijn, die zelfstandig en naast elkaar functioneren. Terwijl bijvoorbeeld het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (stammend uit de jaren vijftig van de vorige eeuw) in art. 8 slechts het recht op privacy erkent, onderscheidt het Handvest van de Europese Unie (dat aan het begin van dit millennium is afgekondigd) twee afzonderlijke rechten: art. 7 – Eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven – "Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn communicatie" – en art. 8 – Bescherming van persoonsgegevens – "1. Eenieder heeft recht op bescherming van de hem betreffende persoonsgegevens. 2. Deze gegevens moeten eerlijk worden verwerkt, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet. Eenieder heeft recht op toegang tot de over hem verzamelde gegevens en op rectificatie daarvan. 3. Een onafhankelijke autoriteit ziet toe op de naleving van deze regels."

3. Hieruit leiden steeds meer commentatoren af dat het hier om twee verschillende rechten gaat (zie o.a.: P. de Hert & S. Gutwirth, 'Data Protection in the Case Law of Strasbourg and Luxemburg: Constitutionalisation in Action', in: S. Gutwirth, Y. Poullet, P. de Hert, J. Nouwt en C. De Tervangne (eds), *Reinventing data protection?*, Dordrecht: Springer Science, 2009). Zij wijzen daarbij ook op het verschil in karakter tussen de twee rechten. Terwijl het privacyrecht voornamelijk ziet op verbodsbepalingen gaat het gegevensbeschermingsrecht om het faciliteren van het verwerken en doorvoeren van persoonsgegevens onder bepaalde randvoorwaarden. Daarnaast is ook de reikwijdte anders. Terwijl het privacyrecht traditioneel slechts ziet op de privéruimte of privacygevoelige handelingen en/of informatie gaat het gegevensbeschermingsrecht om zowel de publieke als de private sfeer, om zowel gevoelige als ongevoelige gegevens. Van een persoonsgegeven is reeds sprake als een gegeven iemand mogelijkerwijs kan identificeren. Zelfs de zinsnede 'die man daar, naast de lantaarnpaal' kan onder omstandigheden een persoonsgegeven zijn, ook al betreft het hier een openbaar en niet gevoelig gegeven. Daarnaast wijzen deze commentatoren ook op de nieuwe gegevensbeschermingsregels (zie verder: B. van der Sloot, '[Do data protection rules protect the individual and should they? An assessment of the proposed General Data Protection Regulation](#)', *International Data Privacy Law*, 2014-4).

4. De huidige Richtlijn bescherming persoonsgegevens, die reeds uit 1995 stamt, zal op termijn worden vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming, die thans in de maak is. Terwijl de eerste als juridische basis heeft de regulering van de interne markt, heeft de tweede als juridische basis art. 16 uit het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dat in het eerste lid stelt: "Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens." Terwijl de richtlijn nog verwijst naar het recht op privacy en art. 8 EVRM als inspiratiebron, stelt het voorstel voor de Verordening in de eerste overweging: "De bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht. Krachtens artikel 8, lid 1, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 16, lid 1, van het Verdrag heeft eenieder het recht op bescherming van zijn persoonsgegevens." Terwijl de richtlijn een aantal keer verwijst naar het recht op privacy lijkt de (Engelse) tekst van het voorstel tot de Verordening de referentie naar privacy juist expliciet te mijden: zo spreekt het niet van 'privacy by design', maar van 'data protection by design', niet van 'privacy officer', maar van 'data protection officer', niet van 'privacy impact assessments', maar van 'data protection assessments', etc.

5. Hiermee lijkt het onderscheid tussen het recht op privacy en het recht op gegevensbescherming, dat in de literatuur al langer werd voorgestaan, nu ook in de regelgeving te worden doorgevoerd. Opmerkelijk is dat het Hof van Justitie in deze zaak de Richtlijn bescherming persoonsgegevens óók expliciet interpreteert als een uitwerking van het recht op gegevensbescherming. Het stelt dat de uitzondering die in de richtlijn is vevat, waarin is bepaald dat de regels uit de richtlijn niet van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens voor persoonlijke doeleinden, ten doel heeft het recht op privacy te beschermen. De richtlijn mag immers niet leiden tot een lager beschermingsniveau voor de burger, bijvoorbeeld ten aanzien van zijn recht op privacy. Het benoemen van privacy als uitzonderingsgrond voor de bescherming van persoonsgegevens betekent dat ook de rechter dit ziet als twee te onderscheiden waarden.

6. Met de interpretatie, dat deze exceptie in de richtlijn ten doel heeft het recht op privacy te beschermen, volgt het hof de conclusie van de advocaat-generaal, waarin weer wordt verwezen naar de mening van een aantal landen, specifiek van Groot-Brittannië: "Volgens mij zijn 'persoonlijke activiteiten' in de zin van art. 3, lid 2, tweede streepje, van Richtlijn 95/46 activiteiten die nauw en objectief zijn verbonden met het privéleven van een persoon en de persoonlijke levenssfeer van anderen niet merkbaar raken. Deze activiteiten kunnen echter buiten de woning plaatshebben. De 'huishoudelijke activiteiten' zijn verbonden met het familieleven en hebben gewoonlijk plaats binnen de woning of op andere door de leden van de familie gedeelde plaatsen, zoals een tweede woning, een hotelkamer of een privéauto. Zij hebben alle een band met de bescherming van het privéleven verankerd in art. 7 van het Handvest. In wezen ben ik met de regering van het Verenigd Koninkrijk van mening dat deze uitzondering in het huidige rechtskader, namelijk dat wat door de richtlijn in het leven is geroepen, de bescherming kan waarborgen die art. 7 van het Handvest verleent aan degene die zich in zijn privé- en familieleven bezighoudt met de verwerking van persoonsgegevens." (A-G, par. 51-52). Niet alleen stelt het Hof van Justitie in de zaak Rynes in navolging van de advocaat-generaal dat de twee rechten van elkaar onderscheiden zijn, en sterker nog dat de genoemde exceptie in de richtlijn expliciet ten doel heeft het recht op privacy te waarborgen, ook accepteert het dat zij met elkaar in conflict kunnen raken. Dit is het geval als bijvoorbeeld Rynes zich beroept op de bescherming van zijn privéleven, zijn familieleven en/of zijn woning en de gefilmde zich beroept op zijn recht op gegevensbescherming.

7. Dit leidt tot het tweede interessante punt dat deze uitspraak oproept, namelijk de vraag hoe de richtlijn moet worden geïnterpreteerd – biedt de richtlijn een minimum set aan regels die moet

worden geïmplementeerd door staten, maar eventueel zou kunnen worden aangevuld door strengere regels, of gaat het hier om maximumregels, die al reeds een afweging maken tussen verschillende belangen en dus niet op een strengere wijze mogen worden ingevuld. Dat laatste lijkt het geval te zijn, nu de richtlijn globaal twee doelen kent – het mogelijk maken en faciliteren van gegevensverwerking en -doorvoer en het beschermen van de belangen van het individu.

8. Dit werd reeds eerder bevestigd in de zaak *ASNEF/FECEMD* (HvJ, C 468/10 en C 469/10, 24 November 2011) aangaande art. 7 van de richtlijn, dat stelt dat de verwerking van persoonsgegevens altijd dient te steunen op één van de zes legitieme verwerkingsgrondslagen: (a) de ondubbelzinnige toestemming van de betrokkene, (b) de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, (c) het nakomen van een wettelijke verplichting, (d) ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene, (e) de vervulling van een taak van algemeen belang, of (f) als ‘de verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de derde(n) aan wie de gegevens worden verstrekt, mits het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene die aanspraak maakt op bescherming uit hoofde van artikel 1, lid 1, van deze richtlijn, niet prevaleren.’ De zesde en laatste mogelijkheid wordt doorgaans gezien als restbepaling. In het kort geeft het de mogelijkheid aan verwerkers van persoonsgegevens om, zelfs als zij geen toestemming hebben noch een contractuele of wettelijke verplichting, toch gegevens te verwerken als hun belangen boven die van het datasubject gaan. Dit is een controversiële bepaling, omdat veel bedrijven zich op deze grond beroepen en stellen dat hun eigen (economische) belangen boven die van het datasubject gaan.

9. *ASNEF/FECEMD* betrof de Spaanse implementatie van de richtlijn, waarin de mogelijkheid voor personen om zich op grond (f) te beroepen sterk was beperkt. Hiermee werden derhalve nadere regels ter bescherming van het datasubject gesteld, ten koste van de bedrijven die persoonsgegevens wensen te verwerken op basis van deze grond. Hiertegen in beroep kwam onder andere een online direct marketing organisatie. Het HvJ overwoog hieromtrent dat art. 7 (f) zich ertegen verzet dat een lidstaat voor bepaalde categorieën persoonsgegevens categorisch en generiek de mogelijkheid van verwerking uitsluit, zonder ruimte te bieden voor een afweging van de betrokken tegengestelde rechten en belangen in een concreet geval. De richtlijn verzet zich derhalve ‘tegen een nationale wettelijke regeling die, bij ontbreken van toestemming van de betrokkene, de mogelijkheid tot verwerking van diens persoonsgegevens, die noodzakelijk is voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang van de voor die verwerking verantwoordelijke of van de derde(n) aan wie de gegevens zullen worden meegedeeld, niet alleen afhankelijk stelt van de voorwaarde dat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene niet worden geschonden, maar ook van het vereiste dat de gegevens in voor het publiek toegankelijke bronnen zijn opgenomen, en aldus elke verwerking van gegevens die niet in dergelijke voor het publiek toegankelijke bronnen zijn opgenomen, categorisch en algemeen uitsluit.’ (HvJ, par. 48-49). Het HvJ stelt hier dus in feite dat de richtlijn reeds een afweging maakt tussen verschillende belangen, gekoppeld aan de twee kerndoelstellingen van de richtlijn. Staten zijn niet bevoegd om eenzijdig één van deze belangen te laten prevaleren boven het andere.

10. De vraag is echter hoe de uitleg van de richtlijn dient te geschieden als twee gelijkwaardige belangen, namelijk twee fundamentele rechten, tegen elkaar moeten worden afgewogen. De richtlijn kent twee excepties voor de verwerking van persoonsgegevens. Elk ziet op de bescherming van een fundamenteel recht – de exceptie voor de verwerking om persoonlijke doeleinden en de exceptie in verband met de vrijheid van meningsuiting. Voor de hand ligt dat het HvJ ten aanzien van deze bepalingen ook zou oordelen dat het recht op gegevensbescherming deze twee rechten niet mag overvleugelen, net zoals dat niet mag ten

aanzien van de belangen van de bedrijven om persoonsgegevens te verwerken. Het Hof van Justitie lijkt echter een andere lijn te kiezen. Zo stond in het recente arrest van *Google Spain en Google Inc. t. Spanje* (HvJ EU 13 mei 2014, C-131/12, «EHRC» 2014/186 m.nt. Van Hoboken), waarin het recht om vergeten te worden werd erkend, onder andere centraal de vraag hoe het recht op gegevensbescherming zich verhoudt tot de vrijheid van meningsuiting en onderneming van Google en het recht van derden om informatie te vergaren en te verspreiden via de diensten van Google. Art. 9 van de richtlijn bepaalt: 'De Lid-Staten voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens voor uitsluitend journalistieke of voor artistieke of literaire doeleinden in uitzonderingen op en afwijkingen van de bepalingen [van de belangrijkste hoofdstukken van de richtlijn] uitsluitend voor zover deze nodig blijken om het recht op persoonlijke levenssfeer te verzoenen met de regels betreffende de vrijheid van meningsuiting.' Deze bepaling werd door het Hof van Justitie zeer beperkt uitgelegd, ten faveure van het recht op gegevensbescherming en ten nadele van het recht op vrijheid van meningsuiting, door te bepalen dat Google's activiteiten niet op één lijn zijn te scharen met die van traditionele redacties en dus buiten de reikwijdte van deze exceptie vallen, een interpretatie die op gespannen voet lijkt te staan met de meer geaccepteerde en ruimere lijn van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Het Hof van Justitie stelde: "Bovendien kan de verwerking door de redacteur van een webpagina, bestaande uit de publicatie van informatie betreffende een natuurlijke persoon, in voorkomend geval 'voor uitsluitend journalistieke [...] doeleinden' zijn verricht en aldus krachtens artikel 9 van richtlijn 95/46 onder de uitzonderingen op de vereisten van deze richtlijn vallen, terwijl dit niet het geval is voor de door een exploitant van een zoekmachine verrichte verwerking," (HvJ, par. 85).

11. Ook in de zaak *Ryneš* kiest het hof voor een nauwe uitleg van de exceptie voor de verwerking van persoonsgegevens voor persoonlijke doeleinden, die volgens hem onder meer als een uitwerking van het recht op privacy moet worden gezien. Het hof overweegt: "Aangezien de bepalingen van Richtlijn 95/46, die voor de verwerking van persoonsgegevens een regeling vaststelt die afbreuk kan doen aan de fundamentele vrijheden, en in het bijzonder aan het recht op een privéleven, noodzakelijkerwijs moeten worden uitgelegd in het licht van de grondrechten die in het Handvest zijn opgenomen (zie arrest *Google Spain en Google Inc. t. Spanje*, EU:C:2014:317, punt 68), dient de uitzondering die is voorzien in artikel 3, lid 2, tweede streepje, van die richtlijn, strikt te worden uitgelegd. Deze strikte uitlegging is eveneens gebaseerd op de bewoordingen van die bepaling, die niet de gegevensverwerking die eenvoudigweg met persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht, onttrekt aan de toepassingsfeer van Richtlijn 95/46, maar wel die die met 'uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden wordt verricht,'" (HvJ, par. 29-30). Het opmerkelijke is dus dat het Hof van Justitie kiest voor een strikte uitleg van de twee excepties, die zien op de bescherming van de fundamentele rechten van anderen op het gebied van privacy en vrijheid van meningsuiting, ten faveure van het recht op gegevensbescherming, terwijl het ten aanzien van grond (f) van art. 7 van de richtlijn reeds eerder bepaalde dat de richtlijn niet strikter mag worden uitgelegd door de belangen aangaande gegevensbescherming generiek boven de commerciële belangen van marktpartijen te stellen.

12. Ten derde betreft dit arrest de vraag hoe de exceptie aangaande gegevensverwerking voor persoonlijke doeleinden moet worden geïnterpreteerd. Art. 3 van de Richtlijn biedt twee excepties voor de toepassing van de bepalingen uit de richtlijn. Ten eerste bepaalt het dat de richtlijn niet van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens als die betrekking heeft op de openbare veiligheid, defensie, de veiligheid van de staat (waaronder de economie van de staat, wanneer deze verwerkingen in verband staan met vraagstukken van staatsveiligheid), en de activiteiten van de staat op strafrechtelijk gebied. Art. 13 uit de richtlijn vult aan dat een aantal kernbepalingen uit de richtlijn kan worden beperkt als de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is ter vrijwaring van de veiligheid van de staat, de landsverdediging, de openbare veiligheid, het voorkomen, het onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten of

schendingen van de beroepscode voor gereguleerde beroepen, de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen, etc.

13. De eerste vraag die dus kan worden gesteld is of Ryneš middels de camerabeelden bijdraagt aan het waarborgen van de nationale veiligheid of openbare orde en derhalve onder deze exceptie valt. Het Hof van Justitie gaat verder niet op dit vraagstuk in. De advocaat-generaal merkt op: "Ik moet verduidelijken dat het hoofdgeding noch betrekking heeft op de veiligheid van de staat, noch op de activiteiten van de staat op strafrechtelijk gebied, die onder de in artikel 3, lid 2, eerste streepje, van Richtlijn 95/46 bepaalde uitzondering zouden kunnen vallen, alhoewel de in het onderhavige geval verzamelde gegevens uiteindelijk aan de autoriteiten zijn doorgegeven. Ryneš heeft immers gehandeld als particulier die het slachtoffer van een strafbaar feit is geworden, en niet als handhaver van de openbare orde," (A-G, par. 41). Hiermee wordt als kerndeterminant voor de toepassing van deze uitzondering genomen niet het doel van de verwerking, zoals de tekst van de richtlijn lijkt te suggereren, maar de persoon die deze activiteit uitvoert.

14. Het verlaten van het doel van de verwerking als kerndeterminant speelt ook een rol bij de interpretatie van het HvJ van de tweede mogelijke uitzondering die art. 3 van de richtlijn biedt, namelijk indien de verwerking door een natuurlijk persoon geschiedt met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden. Overweging 12 van de richtlijn geeft hierbij als voorbeeld persoonlijke correspondentie en het bijhouden van adressenbestanden. De vraag is of de activiteiten van Ryneš onder deze exceptie vallen. Hierbij moet ten eerste worden opgemerkt dat over dit thema veel te doen is. Zo is er discussie omtrent de vraag hoe deze bepaling moet worden geïnterpreteerd in het licht van de online omgeving.

15. De Artikel 29-Werkgroep, het officiële adviserende orgaan dat door de richtlijn is opgetuigd, heeft bijvoorbeeld een speciaal advies uitgegeven over de toepassing van de richtlijn op sociale netwerken, met daarbij specifiek de vraag of een persoonlijk Facebook-profiel openbaar of privé is en oordeelde onder meer dat de vrijstelling niet geldt 'wanneer een gebruiker van sociale netwerkdiensten namens een bedrijf of organisatie optreedt of de diensten gebruikt voor commerciële, politieke of charitatieve doeleinden. [...] Wanneer profielinformatie ook toegankelijk is voor anderen dan zelfgekozen contactpersonen, zoals wanneer een profiel voor alle leden van een sociale netwerkdienst toegankelijk is of de gegevens kunnen worden geïndexeerd door zoekmachines, is er sprake van toegang buiten de persoonlijke of huishoudelijke sfeer. Ook wanneer een gebruiker er weloverwogen voor kiest toegang te verlenen aan personen buiten de kring van zelfgekozen "vrienden", is er sprake van de status van voor de verwerking verantwoordelijke. In dat geval gelden in feite dezelfde wettelijke regels als wanneer iemand via een ander technologisch platform persoonsgegevens op het web openbaar maakt,' (WG29, no. 163).

16. Ook het Hof van Justitie heeft zich reeds een aantal maal over dit vraagstuk gebogen, zoals in *Lindqvist* (HvJ 6 november 2003, C-101/01), waarin centraal stond een mevrouw die een computercursus had gevolgd, in het kader waarvan zij onder meer een homepage op internet moest creëren. Dat deed ze en maakte pagina's over haar collega's in de kerkgemeente, waaronder soms hun volledige naam en een aantal saillante wetenswaardigheden. Ook al ging het hier om een pagina die niet was bedoeld om breed en publiekelijk te worden gecommuniceerd overwoog het hof dat de exceptie desalniettemin niet van toepassing was: "Die uitzondering moet derhalve aldus worden uitgelegd, dat zij uitsluitend betrekking heeft op activiteiten die tot het persoonlijke of gezinsleven van particulieren behoren, hetgeen klaarblijkelijk niet het geval is met de verwerking van persoonsgegevens die bestaat in hun openbaarmaking op internet waardoor die gegevens voor een onbepaald aantal personen toegankelijk worden gemaakt.

Derhalve moet op de derde vraag worden geantwoord, dat een verwerking van persoonsgegevens als vermeld in het antwoord op de eerste vraag onder geen van de uitzonderingen van artikel 3, lid 2, van Richtlijn 95/46 valt” (HvJ, par. 47-48).

17. Daarnaast heeft de Artikel 29-Werkgroep reeds een aantal adviezen geschreven over de toepassing van de Richtlijn op videosurveillance, waarbij expliciet werd ingegaan op het vraagstuk rond de huishoudelijke exceptie (WG29 55, WG29 67 en WG 89). Ze stelde dat ofschoon er sprake kan zijn voor de verwerking van persoonsgegevens voor persoonlijke doeleinden 'indien bijv. videobewaking wordt gebruikt om van op afstand na te gaan wat in een huis gebeurt – bijv. om diefstal te verhinderen of voor het zogenaamde elektronische huishoudmanagement – is dit niet het geval indien videobewakingsapparatuur is geïnstalleerd buiten of dichtbij particuliere gebouwen om eigendom te beschermen en/of de veiligheid te waarborgen' (WG29, no. 89).

18. Hier wordt derhalve de nadruk gelegd op de sfeer die wordt gefilmd, privé (de exceptie is van toepassing) of publiek (de exceptie is niet van toepassing). Dit lijkt ook voor het hof een uitgemaakte zaak – het maakt aan de eigenlijke prejudiciële vraag dan ook slechts één zin vuil: “Voor zover het gebruik van een videobewakingssysteem, zoals dat in het hoofdgeding, de openbare ruimte bestrijkt – zelfs gedeeltelijk – en hierdoor buiten de privésfeer geraakt van degene die door middel van dit systeem gegevens verwerkt, kan het niet worden beschouwd als een activiteit die met uitsluitend 'persoonlijke of huishoudelijke doeleinden' wordt verricht in de zin van artikel 3, lid 2, tweede streepje, van Richtlijn 95/46” (HvJ par. 33). Het HvJ volgt daarbij de advocaat-generaal die schreef “de verwerking van persoonsgegevens zoals verricht door Ryneš, niet onder het begrip 'verrichten van activiteiten met uitsluitend persoonlijke of huishoudelijke doeleinden’ en dus niet onder de betrokken uitzondering, maar binnen de werkingssfeer van Richtlijn 95/46 val,' (A-G, par. 58).

19. Dit is opmerkelijk omdat de richtlijn niet als uitgangspunt neemt of de persoonsgegevens worden verzameld in de publieke dan wel de private sfeer, maar of het publieke of private doeleinden betreft. Het gaat hier dus om de reden voor de verwerking, niet om de aard van de gegevens. De verwijzende rechter had dan ook expliciet opgemerkt 'dat de enige reden waarom Ryneš deze camera gebruikte de bescherming was van de eigendom, de gezondheid en het leven van hemzelf en zijn gezin. Zowel hijzelf als zijn gezin was gedurende meerdere jaren lastig gevallen door een onbekende die men niet heeft kunnen ontmaskeren. Bovendien waren de ramen van het aan zijn echtgenote toebehorende huis tussen het jaar 2005 en het jaar 2007 verscheidene malen ingegooid' (HvJ, par. 14). De woordkeuze in de richtlijn is geen toeval. De nadruk op de doeleinden voor de verwerking was reeds in de eerste versie van de concept richtlijn vervat, die toen nog refereerde aan de verwerking 'die door een natuurlijke persoon uitsluitend voor privé- en persoonlijke doeleinden worden gehouden' (COM(90) 314 def. — SYN 287 – Door de Commissie ingediend op 27 juli 1990 – (90/C 277/03)). Net als de huidige overweging 12 van de richtlijn werd ook bij de totstandkoming van de richtlijn gesteld: “Overwegende dat de beginselen inzake bescherming moeten gelden voor alle verwerkingen van persoonsgegevens, zodra de werkzaamheden van de voor de verwerking verantwoordelijke binnen de werkingssfeer van het Gemeenschapsrecht vallen; dat dit niet geldt voor de verwerking van gegevens door een natuurlijke persoon voor activiteiten uitsluitend voor persoonlijke of huishoudelijke doeleinden, bij voorbeeld correspondentie en het bewaren van adressenbestanden” (Mededelingen Raad – Gemeenschappelijk Standpunt EG NR 1/95 (95/C 93/01)). Hierbij moet worden opgemerkt dat net zoals bij de onderhavige zaak, er bij een adressenboek openbare, publieke gegevens worden verzameld. Het onderscheid ligt derhalve niet in het type gegevens of in welke sfeer (publiek of privé) ze zijn verzameld, maar in het doel van de verzameling. Voor een adressenboek gaat het om daadwerkelijke persoonlijk gebruik van

gegevens, voor bijvoorbeeld privécorrespondentie. Het is dan ook op dit punt dat het Hof van Justitie had moeten oordelen dat de exceptie niet van toepassing was, de woorden van de verwijzende rechter ten spijt. In de onderhavige zaak gaat het immers om het verzamelen van beelden ter identificatie, opsporing en vervolging van vermeende daders. Dit is geen persoonlijk doel, maar een algemeen of publiek doel. Hierop had dit verweer moeten afketsen, niet op het feit dat de videobeelden ook de openbare ruimte betreffen. Zouden deze beelden bijvoorbeeld alleen binnenshuis zijn gebruikt met als doel een privédagboek bij te houden, dan zou de exceptie van toepassing moeten zijn verklaard door het Hof van Justitie.